

ALMANYA'NIN 1915 OLAYLARIYLA İLGİLİ SİYASİ MANEVRALARI

Mehmet Oğuzhan TULUN

Analist

25 Şubat 2016da Almanya Federal Meclisinde (*Bundestag*), Birlik 90/Yeşiller Partisi tarafından sunulan ve 1915 olaylarını soykırım olarak nitelendiren bir karar tasarısı hakkında görüşme yapılmıştır. Ancak iktidardaki Hristiyan Demokrat Birlik Partisi ve Hristiyan Sosyal Birlik Partisi ile Sosyal Demokrat Partisi, Suriyeli mülteci kriziyle ilgili Almanyanın Türkiye ile olan ortak çabalarını tehlikeye sokacağı gerekçesiyle bu karar tasarısına karşı çıkmıştır. Bu sebepten dolayı Birlik 90/Yeşiller Partisi karar taslağını Federal Meclisten geri çekmeye karar vermiştir.

Karar taslağını Federal Meclisten geçirme çabasının öncülüğünü, Türkiyeyle ilgili meseleler söz konusu olduğunda siyasetçiden ziyade propagandacı gibi davranan Birlik 90/Yeşiller Partisi eş-başkanı Cem Özdemir yapmıştır. Federal Mecliste karar tasarısıyla ilgili görüşmenin yapıldığı gün Özdemirin, o gün

Berlindeki bir konuşması sırasında Türkiye hakkında deli saçması beyanatlarda bulunan[1]Ermenistan

Milli Meclisi Başkan Yardımcısı Eduard Sharmazanov ile buluşmuş olması,[2] Özdemirin kafa yapısını ve

nerelerden ilham aldığını açıkça ortaya koymaktadır.

Birlik 90/Yeşiller Partisi, karar tasarısını, 1915 olaylarını soykırım olarak nitelendiren anlatının eskimiş klişeleri çerçevesinde Almanya Federal Meclisine sunmuştur. Görüşmeler sırasında Özdemir şunu ifade

etmiştir: Türkiye kendi tarihini çarpıtıyor, bizim hedefimiz gerçeği ortaya koymaktır. Almanyanın bu konuda göndereceği açık bir mesaj pek çok şeyi değiştirebilir. Özdemir ayrıca, Almanyanın vicdanını

rahatlatması için böyle karar alması gerektiğini savunmuştur.[3] Almanya Federal Meclisinin geri kalanı,

Birlik 90/Yeşiller Partisi bu meseleye olan yaklaşımında hemfikir olsa da, bu meseleyi ele almak için

zamanın uygun olmadığını belirterek karar tasarısına karşı çıkmıştır. AB-Türkiye mülteci zirvesi[4]

öncesinde böyle bir karar alınmasının Türkiye ile işbirliği sağlanması konusunda sorun çıkartabileceği belirtilmiştir. Federal Meclisteki görüşmelerde beyan edilenler dikkate alınacak olursa, Birlik 90/Yeşiller Partisinin bu karar tasarısını bu yılın Nisan ayına kadar Federal Meclise tekrar sunmaya çalışacağı açıktır.

Alman Federal Meclisinde yapılan görüşmeyle ilgili olarak birkaç noktaya değinilmesi gerekmektedir:

1) Birlik 90/Yeşiller Partisinin karar tasarısını Federal Meclise sunup, sonra da istediği desteği alamaması üzerine tasarıyı geri çekmesi, Birlik 90/Yeşiller Partisinin siyasi basiretsizliğini ortaya koymaktadır. Birlik 90/Yeşiller Partisi, böyle bir karar tasarısını Federal Meclise daha sunmadan önce Almanyanın siyasi gündemini ve ülkeye hâkim olan siyasi atmosferi dikkate almalıydı.

2) Birlik 90/Yeşiller Partisinin basiretsiz bir şekilde yaptığı bu hamle, Alman Federal Meclisinin siyasete olan ilkeli yaklaşımı üzerine kurulu olan imajına zarar vermiştir. Şayet 1915 olaylarını soykırım olarak tanımak söylendiği kadar önemli bir ahlaki yükümlülük olsaydı, Alman Federal Meclisinin sonuçları ne olursa olsun karar tasarısının devamını getirmesi gerekirdi. Karar tasarısının Almanyanın çıkarları uğruna bir kenara itilmiş olması, Almanyanın 1915 olaylarını soykırım olarak nitelendiren anlatıya ahlaki bir meseleden ziyade siyasi bir mesele olarak yaklaştığını ortaya koymaktadır. Bu ise; 1915 olayları ilgili karar çıkaran veya çıkarmayı düşünen ülkeler için, 1915 olaylarının nitelendirilmesiyle ilgili ihtilafın, Türkiyeyi sözel anlamda taciz etmek ve Türk düşmanı Ermeni lobilerin devamlı olarak dile getirdikleri talepleri yatıştırmak için kullanılan siyasi bir araç olduğuna dair olan gözlemi pekiştirmektedir.

3) Karar tasarısı ile ilgili yapılan görüşme ve tasarının görüşme sonrasında geri çekilmesi, Alman siyasetçilerin Türkiyeyi ahmak yerine koymaya çalıştıklarını ortaya koymaktadır. Alman siyasetçilerin bu karar tasarısını, AB ve Türkiye mülteci kriziyle ilgili somut bir plan oluşturuncaya kadar rafta muhafaza

edecekleri açıktır. Böyle bir planın oluşturulmasının ardından, Alman siyasetçiler karar tasarısını raftan çıkarıp tekrar Federal Meclise sunacak ve böylece Almanya ile Türkiye arasında tekrar bir siyasi gerginliğe sebep olacaktır. Türkiyenin gelecekte yapılacak işbirliğiyle ilgili herhangi bir taahhüt altına girmeden önce, Alman siyasetçilerin 1915 olaylarıyla ilgili kafa yapısını ciddi bir şekilde dikkate alması gerekmektedir.

**FotoĐraf: Armradio.am*

Yazar Hakkında :

Mehmet Oğuzhan Tulun AVİM'de Analist olarak görev yapmaktadır. Çalışmaları Doğu Avrupa, Kafkasya, Asya,Türk-Ermeni ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri, uluslararası suç ve tarih çalışmalarıyla ve din ile siyaset arasındaki etkileşime odaklanmaktadır.

Atıfta bulunmak için: TULUN, Mehmet Oğuzhan. 2026. "ALMANYA'NIN 1915 OLAYLARIYLA İLGİLİ SİYASİ MANEVRALARI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2016 / 15. Mart 01. Erişim Nisan 10, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/ALMANYA-NIN-1915-OLAYLARIYLA-ILGILI-SIYASI-MANEVRALARI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır